

Nye regler for finansiering av private barnehager

Marit Moltubak, Udir (seniorrådgiver)

1. Hva har skjedd og hva skjer fremover?

- Lovendringer trådte i kraft - 1. august 2026
- Forskriftsendringer trådte i kraft - 1. august 2026
- Pensjonsgivende lønn – regnskapsskjema i BASIL 20. september 2026
- Kommunene sender forskrifter på høring
- Enkeltvedtak om sats for pensjon innen 31. oktober 2026
- Kommunen fastsetter lokal forskrift innen 30. november 2026
- Rapportering av årsmelding i BASIL per 15. desember 2026
- Forhåndsutbetaling av tilskudd – frem til tilskuddsvedtak i februar 2027
- Tilskuddsvedtak – etter februar 2027

3. Fra én tilskuddsmodell til flere tilskudd

Før bestod tilskuddet av:

- Driftstilskudd
 - Pensjonstilskudd
 - Kapitaltilskudd
- +Søknadsordning for pensjonstilskudd

Nå skal tilskuddet som minimum bestå av:

- Grunntilskudd
 - Pensjonstilskudd
 - Eiendomstilskudd
- +Søknadsordning for pensjonstilskudd

Fra én tilskuddsmodell til flere tilskudd

Flere andre tilskudd:

- Ekstra grunntilskudd – særlige driftsforutsetninger eller særlige behov i barnegruppen (bhl. § 19 a. andre ledd)
- Ekstra grunntilskudd som følge av nye lovkrav (bhl. § 19 a. tredje ledd)
- Ekstra grunntilskudd der kommunen ikke oppfyller grunnbemanning og pedagognorm (finansieringsforskrift § 11)
- Tilleggstilskudd (bhl. § 19 a. fjerde ledd)
- Kommunale satsinger (finansieringsforskrift § 8)
- Overgangsordning for samlet tilskudd (finansieringsforskrift § 26)

4. Fra enkeltvedtak til forskrift

- Sats for grunntilskudd og evt. ekstra grunntilskudd **skal** fastsettes i lokal forskrift
- Frist:
 - **30. november 2026** for tilskuddsåret 2027
 - Kommende år: **31. oktober** før tilskuddsåret

Før forskriften fastsettes: Krav til utredning og høring

forvaltningsloven § 37,
barnehageloven § 19 a sjette
ledd

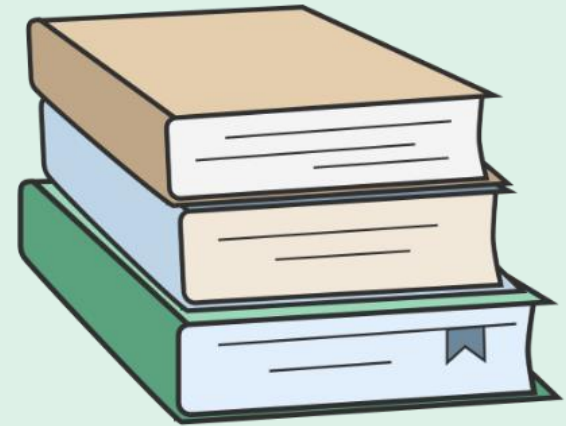
- **Innholdet i høringen:**
 - Sats for grunntilskudd og eventuelt ekstra grunntilskudd
 - Beregningen av satsen
 - Grunnlaget for å holde utgifter utenfor beregningen

Formkrav til forskrift

- Skal hete "forskrift"
- Skal ta inn dato for fastsettelse og løpenummer (etter publisering)
- Skal nevne forvaltningsorganet som har gitt forskriften
- Skal vise til hjemmelsgrunnlaget
 - barnehageloven §§ 19, 19 a og finansieringsforskriften § 1
- Skal publiseres i Lovtidend
- Bruk §-tegn, dersom forskriften har flere bestemmelser

forvaltningsloven § 38

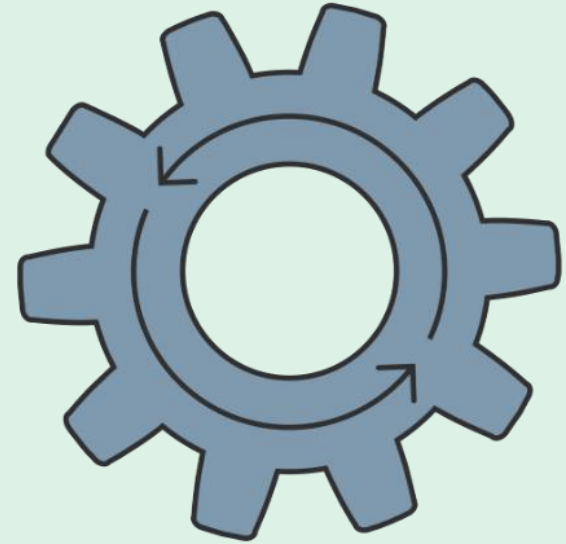

Tilskudd til den enkelte barnehage – forskriften § 3

- Fortsatt **enkeltvedtak**, som før
 - Om tilskudd til den enkelte barnehage
- **Drift**
 - Grunntilskudd
 - Evt. ekstra grunntilskudd, tilleggstilskudd
(husk administrasjonspåslag, ligger inne i malen fra KS/PBL)
- **Eiendom**
 - Nasjonal sats
- **Pensjon**

NB; Enkeltvedtak om prosentsats og om pensjonstilskudd per årsverk innen 31. oktober året før tilskuddsåret (forskriften § 1)

 - Kravene i forvaltningsloven kap. IV – VI gjelder
 - Krav til begrunnelse
 - Klageadgang, klageinstans er SF, jf. barnehageloven § 12
- Forskuddsvis utbetaling, som før, ny forskrift § 3 fjerde ledd

5. Kommunene **kan** differensiere tilskudd etter lokale forhold

- Ekstra grunntilskudd – utgifter **kan** holdes utenfor hvis
 - Særlige driftsforutsetning
 - Særlige behov i barnegruppen
 - Årsakssammenheng
- Dersom kommunen velger å holde utgiftene utenfor – **skal** kommunen beregne sats for ekstra grunntilskudd
- Private barnehager med rett til ekstra grunntilskudd skal melde fra til kommunen innen 15. desember året før tilskuddsåret
- Kommunen må forklare grunnlaget for ekstra grunntilskudd i høringen

Barnehageloven § 19 a
andre ledd

5. Kommunene kan differensiere tilskudd etter lokale forhold

- Kommunale satsinger – finansieringsforskriften § 8
 - Utover lov- eller forskriftskrav
 - Kommunen **skal** legge til rette for at private barnehager kan delta
 - Barnehager i levekårsutsatte områder
 - Styrket bemanning
 - Andre prioriterte kvalitetsløft

Finansieringsforskriften § 8. *Kommunale satsinger*

Kommunen kan holde utgifter som følger av en kommunal satsing utenfor beregningen av grunntilskuddet etter barnehageloven § 19a første ledd andre punktum. Med kommunal satsing menes finansiering av særskilte tiltak utover lov- eller forskriftskrav, hvor kommunen har bestemt hvordan midlene skal brukes. Kommunen skal legge til rette for at private barnehager kan delta i satsingen.

Andre grunnlag for tilskudd utover satsene

- Kommunen oppfyller ikke lovkrav til grunnbemanning og pedagognorm, finansieringsforskriften § 11
 - Kommunen **skal** gi ekstra grunntilskudd
- Innføring av nye krav i lov eller forskrift (også lokal forskrift), barnehageloven § 19 a tredje ledd
 - Kommunen **skal** gi ekstra grunntilskudd frem til det inngår i sats for grunntilskudd
- Tilleggstilskudd
 - Kommunen **kan** gi, barnehageloven § 19 a fjerde ledd

Rammer for kommunens skjønn

- Barnehageloven § 19 a - c og finansieringsforskriften gir rammer for beregning av tilskuddene
- Forvaltningsloven gir regler for enkeltvedtak og forskrifter
- Formålet med regelverket
(likebehandling, forutsigbarhet, mangfold og effektiv ressursbruk)
- Barnehageloven § 19 a sjuende ledd
 - *«Kommunen skal likebehandle kommunale og private barnehager ved beregning og tildeling av tilskudd til drift»*
- *Likebehandlingsprinsippet i forvaltningsretten – like saker behandles likt*
- Forholdsmessighet og saklighet ved bruk av vilkår

8. Kommunene får større styring av sektoren

- Nye regler for godkjenning ved nyetablering av en privat barnehage
 - **Etableringsgodkjenning**
 - **Skal** vektlegges
 - Behovet for nye barnehageplasser
 - Barnehagestrukturen i kommunen
 - **Kan** vektlegges
 - barnehagetype (ordinær, familiebarnehage eller åpen barnehage)
 - om barnehagen har et særskilt pedagogisk tilbud
 - søkerens seriøsitet og egnethet
 - om barnehagen er ideell

8. Kommunene får større styring av sektoren

- Kommunen **kan** lage lokale forskrifter om
 - rapporteringstidspunkt for antall barn mm. og om hva som skal til for at tilskuddet endres
 - lavere foreldrebetaling enn det som følger av nasjonal forskrift
 - krav til åpningstider for barnehagene i kommunen
 - pedagogisk bemanning og annen relevant kompetanse
 - krav til høyere bemanning
- Ved nye krav **skal** kommunen finansiere de private barnehagene slik at de kan oppfylle kravene

11. Hvor finner jeg kildene?

Gammel regulering

- Én lovbestemmelse og forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager
- I all hovedsak regulert i forskriften

Ny regulering

- Flere lovbestemmelser og finansieringsforskriften
- Flere bestemmelser som før lå i forskrift er flyttet til lov

12. Oppsummering

De viktigste endringene:

- Større innflytelse over finansieringen av private barnehager
- Pensjonstilskuddet bygger i større grad på barnehagens faktiske utgifter
- Kommunene kan differensiere tilskudd etter lokale forhold og behov
- Fra enkeltvedtak til forskrift

